

CARL NIELSEN

*Studie efter
Naturen*

TEKST AF H. C. ANDERSEN

Forlæggerens Ejendom for alle Lande

KJØBENHAVN & LEIPZIG.
WILHELM HANSEN, MUSIK-FORLAG.

KRISTIANIA.
NORSK MUSIK-FORLAG.
Brødrene Hals - Warmuth - Wilhelm-Hansen.

STOCKHOLM
A. B. NORDISKA MUSIKFÖRLAGET
Scholander-Wilhelm Hansen.

Copyright 1916 by Wilhelm Hansen, Leipzig

Studie efter Naturen.

Solen skinner i Naboens Gaard, Husene ere saa lave,
Gaarden har Plads til en Mødding kun og en trealens Have.
Haven er sin egen Maneer, den har slet ingen Gange;
men den ejer een Stikkelsbær-Busk, der er saa god som saa mange.
Mutter i Dag har næstendeels skjult baade Mødding og Have,
thi sine Sengklæder paa et Stillads har hun i Solen, den brave!
Ungerne sole sig ogsaa lidt, ligge paa Dyne og Pude,
hver har i Haanden et Smørrebrød, som de fortære derude;
Smørret smelter i Solens Brand, — Søvnens over dem daler,
Gaardhanen stikker sit Hoved frem, bryster sig stolt og gal.

(H. C. Andersen.)

Studie efter Naturen.

CARL NIELSEN.

Let, entonigt og tankeløst.

So - len skin - ner i Na - boens Gaard, Hu - se - ne e - re saa
la - - ve, Gaar - den har Plads til en Mød - ding kun og en tre - a - lens
Ha - ve. Ha - ven er i sin egen Ma - ner, den har slet in - gen Gan - ge;
men den ej - er een Stikkelsbær - Busk, der er saa god som saa man - ge. Mut - ter i Dag har

næstendeels skjult baa-de Mødding og Ha - ve, thi si-ne Sengklæder paa et Stil-lads

fp

har hun i So-lenden Bra - ve! Un - ger-ne so - le sig og - saa lidt,

lig - ge paa Dy - ne og Pu - de, hver har i Haan-den et Smør - re - brød,

mf

som de for-tæ - re der - u - de; Smørret smelter i So-lens Brand, Sønnen over dem

dim. *p*

da - ler, Gaard hanen stikker sit Ho-ved frem bry-ster sig stolt og ga - ler.

Un - ger - ne

so - - le sig, Søv - - nen o - ver dem

da - - - ler. (H.C.Andersen.)

Carl Nielsen og Thomas Laub: En Snes danske Viser.

Det er kun sjældent, at ny Musik i Danmark i den Grad henvender sig til Folket, de brede og jævne syngende Lag, som Tilfældet er med et lille Værk, der i disse Dage har set Lyset paa Wilhelm Hansens Musik-Foriag. Det er den Snes danske Viser, som Carl Nielsen, den store Komponist, har slaaet sig sammen med den musikhistoriske Forsker Thomas Laub om at skrive, og denne Fællesudsendelse er neppe noget Udslag af et tilfældigt Lune, men har sikkert et ligesaa ideelt som værdifuldt Formaål, idet den nemlig maa opfattes som et Forsøg paa at bringe den paa engang enkle og dog gode Musik ud blandt Menigmand, der i den Retning ofte er ilde stedt og maa lade sig nøje med Stene for Brød.

Det er ingen Overdrivelse. Det er jo netop saadan her i Danmark, at man udenfor de særligt interesserede eller særligt begunstigede musikalske Kredse ikke har megen Adgang til at høre god Musik. Den Musik, der trives Mand og Mand imellem, er saare tilfældig valgt. Det er ikke altid saa let for Lægfolk at skelne og vrage, og det er derfor ikke underligt, at der i Tidernes Løb er flydt meget plumret og usundt ind i de oprindelige saa rene og læskende Kilder, hvoraf i fjern Tider dedejlige danske Folkeviser har deres Udspring.

De to Mænd, der her har forenet sig om det fælles Maal at faa Menigmand i Tale, har hver for sig Betingelser som faa for, at dette ogsaa maa lykkes dem. Skønt Carl Nielsens Hovedvirksomhed som Komponist ligger paa Kunstmusikkens Grund, er han jo runden af den gode danske Muld, og han har jo ogsaa mange Gange for vist særlig Evne til at synge netop saa jævnt og ligetil, som den sande Folkekomponist bør det. Bedst kendt af dem alle er „Jens Vejmand“, som forlængst er hele Folkets Eje, men der er for Resten adskillige andre, som burde være det i ligesaa høj en Grad, f. Eks. den lille yndefulde „Kom blanke Sol“, eller Melodien til Morten Borups Majvise. Thomas Laub har indlagt sig en ganske overordentlig Fortjeneste som — man kunde fristes til at kalde det musikalsk Sprogrenser, hans Arbejde paa Kirkemusikkens og den danske Folkevises Omraade er endnu ikke nær tilstrækkelig værdsat, men bliver det nok engang.

At Carl Nielsen og Laub ikke med deres nu udgivne Samling mener at have undfanget noget fuldkommen nyt, men tværtimod har haft til Hensigt at drage noget gammelt, som var godt, frem fra en ufortjent Glemsel, ser man af det lille Forord, der er et Citat af Fortalen til den gamle Komponist J. A. P. Schulz's folkelige Viser, der fremkom Anno 1784. Schulz siger her: „I alle disse Viser har jeg bestræbt mig for at synge, mere paa folkelig Maade end i egentlig Kunstform, saadan at ogsaa Lægfolk kan tage Del i den og huske dem. Derfor har jeg, blandt vore bedste Digte, kun valgt dem, der særlig egner sig for en saadan folkelig Sang, og i Melodierne gjort

mig Umage for at naa den største Simpelhed og Tydelighed, ja, af al Magt søgt at give dem Præg af det tilsyneladende velkendte; — i dette Præg ligger hele Hemmeligheden ved den folkelige Visetone —“

Det er Ord, man maa sande den Dag i Dag, og det er blot vor egen Skam, at vi næstendels har glemt dem i Mellemtiden, man maa derfor være Carl Nielsen og Thomas Laub taknemmelige for, at de nu søger at genopfriske dem.

Det er for det meste kendte Digte af vore klassiske Digtere, hvortil de to Mænd har sat deres nye Melodier. Fra vor Tid er kun Aakjær repræsenteret; ellers omfatter Samlingen Navne som Brorson, Oehlenschläger, Grundtvig, Blicher, Hauch, Poul Møller og Aarestrup. De frieste, mest inspirerede skyldes vel nok Carl Nielsen, som jo ogsaa er Komponisten af de to; saadanne Melodier som „De Refsnæsdrenge, de Samsøpiger“ med Blichers Tekst, „I Skyggen vi vanke“ af „Sankt Hans-Aftenspil“, „Naar Odin vinker“, Poul Møllers „Farvel, min velsignede Fødeby“, alle af Carl Nielsen — og Laubs: „Det er hvidt herude“ fra Blichers „Trækfuglene“, er saa gode, friske og let tilgængelige Sange, at de bør tages op og bevares.

Derfor: Lær dem og syng dem!

Hugo Sellgmann.

Indhold.

1. De Refsnæsdrenge, de Samsøpiger.
2. Det er hvidt herude.
3. En Sømand med et modigt Bryst.
4. Farvel, min velsignede Fødeby.
5. Fra kvalmfulde Mure.
6. Gertrud rider fra Blokshjærg brat.
7. Her vil ties, her vil bies.
8. Hvor blev I røde Roser af.
9. I Skyggen vi vanke.
10. I Skyggen vi vanke.
11. Jeg bærer med Smil min Byrde.
12. Jeg er ikke længere, saa vidt man véd.
13. Kom ud, min lille Stump.
14. Mellem Ellestub og Torn.
15. Naar Odin vinker.
16. Nu er Dagen fuld af Sang.
17. Rosen blusser alt i Danas Have.
18. Saa drager du ad fremmed Land.
19. Sov ind, mit lille Nusseben.
20. Ud gaar du nu paa Livets Vej.
21. Underlige Aftenlufte.
22. Vender sig Lykken fra dig.
23. Vor Verden jeg priser tusindfold.